

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRTNI VESTNIK«

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani 10.800.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 18. januarja 1930.

Štev. 3.

OBČNI ZBOR

Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

se bo vršil v nedeljo dne 26. januarja 1930, točno ob 8. uri dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica štev. 10 (prilličje desno).

PREDKONFERENCA

delegatov pa v soboto dne 25. januarja ob 3. uri popoldne istotam.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blajnika.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Proračun za leto 1930 in določitev Zvezine doklade.
6. Socijalna zakonodaja.
7. Obdoba obrtnikov.
8. Naš obrt in naraščaj.
9. Šolska predizobrazba vajencev.
10. Bolniško nezgodno in starostno zavarovanje obrtnika.
11. Stanovski tisk.
12. Raznoterosti.

Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje ne oziraje se na število navzočih delegatov.

Vsaka zadruga-članica ima pravico poslati na občni zbor za vsakeh 50 članov po enega zastopnika.

Občni zbor je jako važen in zato opozarjamo vse zadruge, da se ga udeležijo polnoštevilno po svojih delegatih.

Načelstvo.

Nekaj misli ob vlaganju prijav za pridobitno za leto 1930.

Te dni vlagajo trgovci, obrtniki in industriji prijave za odmero pridobitne za leto 1930. Ob sestavljanju prijav zadevajo tudi letos, kakor čujejo, na težave pri izpolnitvi razpredelkov: »kosmati dohodek, režijski stroški, čisti dohodek.«

Pravilna izpolnitev teh razpredelkov zahteva, da ima davkoplačevalec popolno knjigovodstvo in da to knjigovodstvo tudi v redu vodi, da more davčni prijavi priložiti, če vodi enostavno knjigovodstvo: začetni in končni inventar, odnosno če vodi dvostavno knjigovodstvo: bilanco in račun izgube in dobička. Poleg tega je davkoplačevalec dolžan posamezne račune tako specifikirati, da se more z njimi ugotoviti, ali so se pri preračunavanju čistega dobička upoštevali res samo oni izdatki, ki se smejo po zakonu odbiti. Sestava prijave v taki obliki, da je davčni odbor po zakonu primoran, jo vpoštevati, je jako težavna in tudi letos bodo zelo redki oni davkoplačevalci, ki jo bodo mogli res tako sestaviti, kajti žalostna resnica je, da je pretežna večina naših trgovcev in obrtnikov v trdnem boju za vsakdanji kruh tako zaposlena, da na pravilno knjigovodstvo pri najboljši volji ne more polagati potrebne pozornosti.

V vseh primerih, v katerih davčni zavezanec nima knjigovodstva, oceni davčni odbor čisti dohodek po svojem bodnem preprčanju. Vendar pa je tudi v teh primerih dolžan, da upošteva pripomočke, ki so mu na razpo-

lago. Med te pripomočke se po predpisih šteje tudi prijava davčnega zavezanca, izjave, ki jih je podal na zapisnik pred davčnim oblastvom ali davčnim odborom, in njegove vloge, poslane davčnemu odboru ali davčnemu oblastvu. Davčni odbor je torej tudi v primerih, v katerih davčni zavezanec ne more podati prijave po podatkih redno vodenega knjigovodstva, dolžan, da oceni in preizkusi vloženo prijavo.

Marsikdo si pomišlja, da vloži prijavo, češ da jo itak ne more sestaviti tako, kakor zahteva zakon. Riskira tudi povisek, ki se mu predpiše samo, da si prihrani trud s prijavo, ker nima knjigovodstva. Izkušnja zadnjega leta nam kaže, da to stališče ne sme postati pravilo, ako davkoplačevalci nočejo davčnim upravam in posebno davčnim odborom otežiti njihovega poslovanja. Lansko leto so bili le redki davkoplačevalci, ki so vložili prijave na podstavi redno vojenih knjig. Vendar pa so davčni odbori navzlic tej pomanjkljivosti jako pogosto v polni meri upoštevali tudi prijave brez začetnega in končnega inventarja, odnosno brez bilance in računa izgube in dobička, če so imele vsaj videz verjetnosti. To dokazuje, da je v interesu vsakogar, da po najboljši vednosti in vesti sestavi prijavo in jo vloži. Davčni odbori poslušajo sicer za vsako obično in člani odbora kolikor toliko poznajo pridobitne razmere posameznikov. So pa vendar slučajno posebno v večjih občinah,

da tudi odborniki ne poznajo razmer tako podrobno, da bi mogli z mirno vestjo presoditi, koliko je posameznik dejansko zaslužil in kakšne okolnosti so vplivale na njegov zaslužek, za primer izgube na poslovnih terjativah, obresti izposojenega obratnega kapitala itd. V teh primerih vložena prijava davčnemu odboru jako dobro služi, da more pravilno oceniti dohodek. Posebno oni davkoplačevalci, pri katerih plačilo obresti od dolgov bistveno vpliva na izmero zaslužka, store prav, da vložijo prijave, ker sme davčni odbor te obresti upoštevati samo, če so posamezno in poimenoma izkazane in dokazane. Davčni zavezanec, ki hoče od dolgov poslovnega značaja — obresti drugih dolgov sploh niso odbitne — mora torej že v prijavi sami posamezno in poimenoma izkazati, koliko in komu je plačal odbite obresti in hkratu tudi priložiti dokazilo, da je te obresti dejansko plačal.

Kdor se odloči, da bo vložil prijavo, se mora resno potruditi, da vloži res prijavo, ki ima vsaj videz verjet-

nosti. Ako ne misli vložiti take prijave, potem je pač boljše, da vložitev opusti. Plača sicer 3% ali 10% kazenski davek, obvarje se pa kazenskih posledic davčne utajbe, katere bi ga zadele, ako bi vložil popolnoma neresnično prijavo.

Kakor ne kaže vlagati prijav, ki ne bi bile verjetne, tako je treba paziti, da se ne vlagajo prijave s smešno visokimi dohodki, ki pa očitno kažejo, da davčni zavezanec ni pravilno preračunal davku zavezanega dohodka. V preteklem letu so posamezniki pri sestavljanju prijav postopali v svojo škodo jako malomarno. Tako so na primer v razpredelku »kosmati dohodek« navedli promet, izkazali režijske stroške in razliko prijavi za čisti dohodek. To je samo en vzgled nerednosti pri sestavljanju lanských prijav. Zato je pač priporočljivo, da se vsakdo, komur pojem kosmati dohodek ni docela znan, pri obrtnem prijavi posvetuje n. pr. pri svojem društvu ali pri svoji zadrugi, kako naj preračuni kosmati dohodek, da bo račun pravilen.

Zupanc Blaž:

MI vstajamo!

Eno najprijetnejših radosti zadnjih dni sem doživel s povečanjem in podvojenim izhajanjem našega ojačenega stanovskega glasila. Le tako naprej. Postati mora dnevnik! Pa saj nas je dosti in saj je obrtniški stan tisti, ki mora napredovati v dobro sebi, celotnemu gospodarstvu in državi. Če pomislim na mentaliteto gospodarskih sodelavcev za naše glasilo iz vrst obrtnih organizacij, od strani oblasti in iz naših obrtniških vrst samih, na naše agilne sodruidnike, nam prav intenzivnega gradiva ne bo zmanjkalo. Seveda bo odslej dolžnost naših tovarišev, da se pri iskanju pomožnega osobja ne bodo zatekali v politična glasila, da pri prodaji svojih strojev ne bodo iskali teh listov, da pri iskanju služb ali obrtnih lokalov ne bodo iskali posredovanja v drugih listih, temveč samo v našem »Obrtnem Vestniku«. Srce me je bolelo, ko sem našel v najprometnejši kavarni ali gostilni naš list že 14 dni star in še nerazrezan. Zakaj imamo na razpolago obrtne posojilnice, obrtne kreditne zadruge, obrtne banke, samopomoči, obrtne zadruge itd. in zakaj ne poklonijo vsi ti iz svojih rezervnih zakladov prebitke za naše strokovno glasilo? Zakaj porabimo naše prihranke za druga prosvetna darila, za razveselila in še druge nepotrebne zapravke.

Naše glasilo podpirajmo in zboljšajmo s tem naš duševni kruh. Poglejmo naš proletarijat, kako se zanima za svoje glasilo. Pa pogledjmo njih socialno stanje in njihove vzorne socialne naprave. Skoraj bi nas bilo samih sebe sram. V našem »Vestniku« naj bode redno zdravo gospodarsko čtivo in v raznih kotičkih moramo najti članke, organizacijske vesti iz zadrug, poučno obrtno pravo, novice iz drugih krajev, pravljice, smešnice, recepte itd. Reklamni oglasi, prodaje, nakupe, službena posredovalnice in še drugo razno pa naj stalno napolni reklamni oddelek na-

šega prepotrebne glasila. Tako se moramo gospodarsko izpolniti, da bo naš »Vestnik« v doglednem času postal dnevnik. Saj nas je nad 24.000 gospodarsko samostojnih mož!

DELEGATOM ZVEZE OBRTNIH ZADRUG V LJUBLJANI!

Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu je z odlokom z dne 2. januarja t. l. G. D. br. 100699/29 odobrila polovično vožnjo po vseh železnica delegatom, ki se bodo udeležili dne 25. in 26. t. m. občnega zbora Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Gg. delegati naj kupijo na vstopni postaji celo vožno karto in naj v Ljubljani na postaji ne oddajo, ker je veljavna tudi za vožnjo nazaj. — Načelstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Iz sodavičarske stroke.

Z veseljem sem kot dolgoletni naročnik vzel na znanje, da je postal »Obrtni Vestnik« tednik. Le žal mi je, da so bile v njem vesti o naši koncesionirani sodavičarski obrti doslej tako redke in upam, da bo v bodoče list na razpolago tudi dopisom iz naših vrst. Naj zato ob tej priliki napišem par vrstic o težkem položaju, v katerem se nahaja danes sodavičarska obrt.

Znano je, kak boj vodi naša zadruga radi podeljevanja koncesij, ker zanje prosijo ljudje, ki se tega obrta niso v redu izučili. Žal postopa praksa pri podeljevanju takih koncesij še vedno premalo, kar seveda razvija našega obrta jako škoduje.

Vrhu tega se dogajajo razne nerednosti z ustanavljanjem podružnic. — Zato hočem opozoriti na neke posebno čudne primere, kakršne bi bilo treba odpraviti. Nekateri odpirajo podružnice v zelo oddaljenih krajih. Take podružnice vodijo ljudje, ki za izvrševanje sodavičarske obrti nimajo niti najmanjše kvalifikacije in bi

koncesije sami ne mogli dobiti. Tako pa lahko delajo, kakor da bi bile samostojni.

Poznam slučaj, ko je otvoril nek sodavičar podružnico v 100 km oddaljenem kraju in poveril vodstvo te podružnice neizučeni osebi, ki jo je vodila nekaj let. Predlansko leto pa je to podružnico prodal izučnemu sodavičarju, ki je vse svoje prihranke investiral v obrat, sredi sezi je mu je zmanjkalo kapitala in podružnica je pripadla zopet prejšnjemu lastniku. Ta jo je v drugič prodal popolnoma neizučnemu človeku, ki je nastavljal kot poslovodjo prejšnjega izučnega sodavičarja. Ta je radi pomanjkanja kapitala moral nehati z obrtjo, sam pa se hoče pustiti vpisati kot učenec in na ta način prestati učno dobo, četrto bo živel cel čas učne dobe v kraju, ki je oddaljen 150 km od te njegove sodavičarske izdelovalnice in se

sodavičarske obrti nikoli ne bo v resnici učil. Kakor sem informiran, namerava po prestani taki učni dobi, ki je ne smatram za pravilno, otvoriti v domačem kraju, kjer živi kot dobro situiran posestnik, koncesijonirano sodavičarsko obrt.

Kakor vidite, je prišla ta podružnica štirikrat v druge roke. Ali je po zakonu tako »delovanje« podružnice pravilno ali je to res podružnica, kakor jo misli zakon?

Pa še druge stvari se dogajajo v naši obrti! Tu bi omenil samo pobiranje in celo polnjenje tujih steklenic, dalje vporabo saharina. Toda o tem drugič kaj več. Povdarjam le, da je treba takim škodljivcem naše obrti, pa naj so tudi naši lastni stanovski tovariši, brez pardona stopiti na prste če treba tudi s kaznijo in odvzetjem koncesije, kakor je to v drugih državah.

Zakon o 20-odstotnih kronskih priznanih.

Nj. Vel kralj je na predlog ministra financ predpisal in proglasil zakon o odvzemu iz prometa in o uporabi potrdil na podlagi čl. 10 zakona o vojni škodi in 20-odstotnih kronskih priznanih. Zakon se glasi:

§ 1. Potrdila o neizplačani gotovini, ki so bila izdana pri izplačilu odmerjene odškodnine za vojno škodo na podlagi čl. 10. zakona o povračilu vojne škode in priznanice, ki so bile izdane za zadržanih 20-odstotnih kronskih novčanic o priliki njihovega žigosanja, oboje na področju, ki je sedaj sestavni del Kraljevine Jugoslavije, se bodo sprejemale na mestu gotovine pri blaginjah davčnih uprav in onih občin, ki so prevzele vnovčevanje državnih davkov in dolgov ter doklad do konca leta 1928.

Navedena potrdila in priznanice se bodo sprejemale v polni vrednosti ne glede na onega, ki jih bo predložil in na onega, na katere se glase.

Štiri krone se bodo pri tem računale za en dinar.

Vrednost navedenih potrdil, oziroma priznanih se ne bo vračala, v kolikor presega davčne dolgov, vendar se bo moglo posameznih priznanih poslužiti tudi po več oseb za poravnavo svojih davčnih dolgov.

§ 2. Ureditev davčnih dolgov s temi potrdili in priznanimi bo mogel začeti do največ 45 dni, počenši od dne,

ko bo ta zakon dobil obvezno moč. Po tem roku se v nobenem primeru ne bodo sprejemale priznanice in potrdila za ureditev davčnih dolgov in država ne bo obvezna plačati iz tega naslova komurkoli ali karkoli.

§ 3. Na hrbtni strani potrdila, oziroma priznanice, se bo vpisala vsaka oseba, ki bo z njimi za svoj račun plačala kake zneske, in to sama ali v primeru nepismenosti pred dvema pričama, in sicer s svojim imenom, z mestom prebivanja in z višino vsote, ki je bila plačana za poravnanje dolgov.

§ 4. Prevzeta potrdila in priznanice se bodo oddajale kronološko urejene preko pristojnih finančnih direktorij kot gotovina generalni državni blagajni in tu bodo, čim se proverijo, uničene na način, ki je predpisan za ostale vrednostne papirje.

Vrednost prevzetih priznanih se bo odpisala kot odplačilo računa kronskih bonov.

Ostanek vrednosti neprevzetih bonov pa se bo vknjižil in odpisal na podlagi referata s tega računa na podlagi § 2. tega zakona.

§ 5. Odredbe točke 15. finančnega zakona za leto 1929/30 se razveljavljajo.

§ 6. Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Dražba kož divjačine se vrši dne 27. in 28. januarja 1930 v prostorih velesejma v Ljubljani. Težko je bilo našim lovcem delati preje, ko se je vsled nezadostnega smisla za organizacijo prodajali razkropljeni po vsej državi svoj pridelek — kože — za ceno, ki so ji diktirali drugi, dobro se zavedajoč svoje premoči napram lovcem poedincem. Težko bi bilo lovcem še danes, ko je kupna moč konzumenta tako padla. Ali blaga sploh ne bi prodali, ali pa po neprimerno nizkih cenah — v svojo izgubo. Njih rešitev je baš v teh organiziranih kožnih sejmi, kar sta posebno ugodno pokazali obe dražbi, januarja in marca 1929 leta, ki so bile za prvovrstne blago dosežene celo višje cene, nego so se notirale na svetovnih trgih. Koristi teh organiziranih prodaj kož, ki jih prirejata Slovenska lovska zadruga in Ljubljanski velesejem roko v roki pod imenom »Divja koža«, danes ne uvidevajo samo slovenski lovci, ampak tudi ostale pokrajine v državi. »Divja koža« si čim dalje bolj osvaja vzhodne pokrajine naše države, od kjer prihaja v Ljubljano mnogo dragocenega blaga — pa tudi kupcev. »Divja koža« bo tudi za predstoječo dražbo dobro založena z blagom. Kdor svojih kož še ni odpisal, naj to nemudoma stori. Čim več blaga bo, boljše cene so bodo dosegle. Razen domačih kupcev so najavljeni še kupec iz Avstrije, Nemčije, Italije, Češkoslovaške, Poljske in Anglije.

Samoupravne doklade na uslužbenški davek. Samoupravne doklade na uslužbenški davek se smejo pobirati le, če prejemki znašajo več kakor 4000 Din mesečno ali 960 Din tedensko. Za neredne prejemke ta omejitev ne velja. Tudi če se plača davek v znakah, morajo davčne uprave sprejemati samoupravne doklade v gotovini. Seveda se mora državni uslužbenški davek tudi v takih primerih plačati v znakah.

Težave v plačilnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo. Avstrijska vlada je imela pri poštni hranilnici v Zagrebu odprt račun. Na ta način so pošiljali Avstriji vplačila svojih dolžnikov v Jugoslavijo in so nato v Avstriji dobili takoj dobro imetje v šilingih. Sedaj je Avstrija svoj račun pri poštni hranilnici v Zagrebu opustila. Ker je po deviznih predpisih jako omejeno razpolaganje (uvedla je menično do 8000, odnosno petmesečno do 5000 Din za izvoz v tujo državo) so prišli avstrijski interesi, ki imajo v Jugoslaviji terjatve, v velike neprilike.

Načrt za šesto amortizacijo obveznic loterijske 2½% državne rente za vojno škodo. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja svoje interese, ki se zanimajo za amortizacijo obveznic vojne škode, da morejo navedeni načrt vpogledati ob običajnih urah v zbornični pisarni.

Plenarna seja Zbornice TOI.

(Konec.)

Proračun zbornice.

V nadaljnjih izvajanjih poročila gosp. predsednika, da se je o osnutku proračuna, ki ga imajo zbornični člani v rokah, obširno razpravljalo v odsekih, ki so proračun brez ugovora odobrili. Proračun izkazuje skupne potrebščine Din 4.951.992.—, ki se pokrije deloma z lastnimi dohodki zbornice Din 140.515.—, deloma z donosom doklade za leto 1929, ki bo dotekla šele v letu 1930 v približnem znesku dveh milijonov dinarjev. Zbornična doklada, ki je znašala lani 25%, se zniža za leto 1930 na 13%. Iz proračuna je razvidno, da je določena podpora za obrtne in trgovske nadaljevalne šole Din 200.000.—, za razstave 100.000.—, za pospeševanje obrta Din 450.000.— in za pospeševanje industrije 200.000 dinarjev.

Po poročilu g. predsednika je zbornica nato proračun, o katerem so odseki predhodno izerpno razpravljali, brez debate soglasno sprejela.

O predlogih za revizijo zakona o taksah in za ureditev samoupravnih financ

je referiral zbornični konzulent gosp. Fran Žagar, ki je omenil, da se po izenačenju neposrednih davkov in trošarin obeta revizija zakona o državnih monopolih in zakona o taksah.

O reviziji carinske tarife je podal jako zanimivo in napeto poročilo zbornični tajnik g. Ivan Mohorič, ki je na koncu svojih izvajanj opozarjal na povišanje poslovnine za namene državnega kmetijskega sklada. Tudi to poročilo priobčimo v eni prihodnjih števil.

O reviziji socialnopolitičnih zakonov je poročal zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin. V svojih izvajanjih je govoril o pripravi in delu za revizijo socialne zakonodaje. Njegovo zanimivo poročilo priobčimo prihodnjič.

Končno je poročal o načrtih zakona o gradbah, o elektrifikaciji in razlastitvi nepremičnin zbornični tajnik g. dr. Pretnar. Njegovim izvajanjem so sledili navzoči z zanimanjem in so vse predloge soglasno odobrili.

Samostojni predlogi.

Pri zadnji točki dnevnega reda javne seje so stavili nekateri zbornični člani samostojne predloge. Zbornični član g. Josip Lenarčič je predlagal, da se intervenira pri kompetentnih ministrstvih, da se ozira na težkoče, s katerimi se mora boriti naš izvoz industrijskih izdelkov in gleda na to, da se z izvajanjem določb čl. 44 zakona o pospeševanju poljedelstva ne obremenijo industrijskih izdelkov v taki meri, ki bo grožila našo konkurenčnost na svetovnem tržišču. Generalni direktor g. Anton Krejči iz Ruš je v utemeljenem predlogu prosil zbornico, da se zavzame za to, da se osnuje v Mariboru finančni inspektorat. Njegov predlog je bil sprejet soglasno. — J. Rebek je govoril o decentralizaciji državne uprave in o širokem delokrogu, ki ga imajo prav v trgovsko-obrtnih in industrijskih zadevah bani. Priporočal je, da se zbornica zavzame za to, da pridejo v banke svete tudi zastopniki gospodarstva. — O inozemskih potnikih je govoril g. Anton Stergar. Na njegov predlog se je sklenilo, prositi g. bana, naj bi naročil podrejenim obrtnim oblastvom in varnostnim organom, da inozemske potnike strogo nadzirajo in vsako kršitev najstrožje kaznujejo. — Zbornični član g. Lenarčič je govoril o slabem stanju naših cest in se je njegov predlog glede načina popravljanja cest soglasno sprejel.

Zbornični predsednik g. Ivan Jelačin je nato zaključil javno sejo. Sledila je še tajna seja zbornice.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Zagrebu se je otvorila in je bila pravkar registrirana s članom uprave g. Vilj. Bizjakom ter ravnateljem Jirauškom in Jermanom.

Kaj je novega

Vrednost dinarja. V dinarjih so stale v prošlem tednu tuje valute in sicer: Berlin (marka) 13-52, Trst (lira) 2-96, Dunaj (avstr. šiling) 7-96, Curih (švic. frank) 10-94, Pariz (franc. frank) 2-22, Praga (čeh. krona) 1-67, Budimpešta (pengö) 9-90, London (funt šterling) 275-65, New York (dolar) 56-53.

Inž. Savković, minister za javne zgradbe, je nenadoma umrl v sanatoriju Löwi na Dunaju, kamor se je šel iskat zdravniške pomoči.

Na denarnih tržiščih v Evropi se opaža zadnje čase veliko razpoložljivega denarja, kar bo dovedlo gotovo v kratkem do zaižanja obrestne mere.

Dohodki iz državnih taks in trošarin naraščajo v zadnjih mesecih ter so znašali v 8 dneh proračunskega leta 1929/30 na trošarinah 605-6 milijona Din, napram 506 milijona Din v istem razdobju prejšnjega leta, na taksah pa 772 milijonov Din, napram 717 milijonom.

Na konferenci v Haagu se je položaj glede reparacijskih terjatev Jugoslavije znatno izboljšal in je smatrati naš delež na reparacijah že zagotovljen.

Čehoslovaške najmočnejše stranke zahtevajo zvišanje uvozne carine za živino in meso, kar bi imela za posledico še večje znižanje našega uvoza v Čehoslovaško, ki je še sedaj pasiven.

Brezposelnost se je v vsej Evropi jako povečala in je osobito v Nemčiji naraslo število brezposelnih od 340 tisoč na 1.750.000.

Izvoz naše živine v Avstrijo je jako nazadal in je znašal od skupnih 134.000 komadov uvožene govedi samo 8.325 komadov.

Rekorden porast premogovne produkcije zaznamuje slovenski premogovniki v novembru, ko je znašala proizvodnja 207.000 ton, v prvih enajstih mesecih preteklega leta pa skupno 2.091.000 ton, napram 1.679.000 tonam v isti dobi prejšnjega leta.

Za predsednika Zveze gostilničarskih združenj v Mariboru je bil izvoljen na občnem zboru 15. januarja znani mariborski hotelir g. Zemljič.

Obrtno gibanje v Mariboru v decembru kaže 30 novih podeljenih in 11 izbranih obrtnih pravic.

Načrt za ustanovitev stanovske gospodarske zbornice v Avstriji, ki ga je izdelal bivši avstrijski predsednik dr. Seipel, so zavrnili med drugimi tudi kršanski socialisti, s čemer je ideja gospodarskega parlamenta v Avstriji propadla.

Incident pri konferenci v Haagu, kjer je nemški finančni diktator in delegat dr. Schacht izjavil, da si pridržuje proste roke glede sodelovanja nemške državne banke v mednarodni reparacijski banki, je poravnal, ker so se Nemci udali in je tudi dr. Schacht moral kapitulirati.

Verski pouk na šolah je končno urejen s tem, da je minister prosvete odobril pravilnik o izvršitvi določb novih šolskih zakonov glede verskega pouka na srednjih, učiteljskih in narodnih šolah.

Javno nevarne osebe se bodo po pravkar izdani uredbi ministrstva pravde namestile v bodoče v posebnih zavodih, da se prepreči njih pobeg, da se odvrnejo od kaznivih dejanj in da se privadijo delu.

Fašistična netaktnost se kaže v zadnjem času tudi v tem, da kljub navzočnosti predstavnika našega kralja na poročnih svečanostih v Rimu italijanski časopisi še vedno napadajo našo državo.

Obrtno gibanje v Ljubljani v letu 1929 kaže 418 raznih obrtnih prijav in 580 odjav, iz česar bi bilo pač sklepati na težak gospodarski položaj obrta in trgovine v Ljubljani.

Vinska letina v Dalmaciji je znašala 756.000 hl, t. j. za 85.000 hl več kot leta 1928, od tega 572.000 hl črne vina.

Ruski kmetje požigajo komunistom hiše. »Večerna Moskva« priobčuje vest, da prirejajo kmetje teroristične napade na predstavnike sovjetskih oblastev in na komuniste, ki agitirajo za ustanavljanje poljedelskih občin. V Stjerpuhovski so kmetje zažgali skoro vse hiše aktivnih komunistov.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

Iz organizacij

Čevlarska obrtna zadruga v Brezicah. Ena naših najagilnejših strokovnih zadrug je Čevlarska zadruga v Brezicah z zavednim načelnikom Greglom. Smatramo za umestno, da podamo v naslednjem kratko poročilo o delovanju te zadruge, ki se nahaja na skrajni meji naše obrtniške organizacije v Dravski banovini. Na zadnjem obnem zboru so bila na dnevnem redu razna važna obrtniška vprašanja. Izvršile so se volitve zadržnih funkcionarjev, od katerih so ostali razen treh novih vsi dosednji odborniki. Treba je bilo izpremeniti tudi zadržna pravila, ker so bila dosedanja že nekoliko zastarela in niso ustrezala novim razmeram. Določilo se je, da se uvede obligatorna zdravniška preiskava za vajence. Za sprejem vajencev se je določil pogoj, da morajo biti stari najmanj 14, a ne več kot 18 let. Izjeme glede starostne meje dovoljuje zadržno načelstvo. Ako vajenci niso dovršili 4. razredov osnovne šole z dobrim uspehom, se morajo podvreči preizkušnji o šolski izobrazbi. Radi omejitve prekomernega števila vajencev se je določilo, da članom, ki delajo z manj kot dvema stalno zaposlenima pomočnikoma, ni dovoljeno imeti več nego enega vajenca. Obrtniki, ki pa delajo z najmanj dvema stalno zaposlenima pomočnikoma, smejo imeti ne glede števila pomočnikov, največ dva vajenca. Zadržno načelstvo pa sme dovoliti, potem ko poteče enemu vajencu 33 mesecev, sprejeti na mesto tega največ še enega vajenca. S temi določili je zadruga napravila red pri vzgoji naraščaja. Za slučaj spora med čevljarji in njihovimi odjemalci so se v slučajnostih izvolili na predlog tov. Jos. Pšeničnika kot sodni izvedenci sledeči trije mojstri: Franc Germovšek, Jos. Gregl in Ivan Cizelj. Tekom prošlega leta je zadruga intervenirala v pnoovnih primerih radi šušmarjev. Imela je sicer uspeh, dasi je šušmarska nadloga še vedno občutna in bo morala zadruga tudi v bodoče budno paziti, da se ne bo razpasla nezakonita konkurenca. Čevlarsko obrtnišvo brežiškega okraja je v jako težkem položaju. Treba bo ukreniti kakorake, da se našemu mojstru pomaga. Zadruga je posvečala vso pozornost davčnemu vprašanju in je rade volje šla članom na roke s pojasnili in pomočjo.

Družabni večer. Obrtniško društvo v Ljubljani priredi družabni večer v soboto dne, 25. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Zvezda« na čast udeležencem (delegatom) predkonference oziroma obnega zbora Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Vabimo vse obrtnike, da se polnoštevilno tega družabnega večera udeležijo.

Društvo obrtnikov na Jesenicah priredi na pustno soboto, to je dne 1. marca t. l., veliko predpustno veselico v vseh prostorih Sokolskega doma. Za pester spored bo skrbel poseben odbor. Vabimo k obilni udeležbi.

Skupna pisarna obrtnih organizacij na Jesenicah. Zadruga krojačev, kakor Kolektivna zadruga obrtnikov in Obrtno društvo na Jesenicah so se dogovorili, da osnujejo skupno pisarno, ki bo poslovala redno dnevno. To bode za nas lep napredek. Gledali bomo tudi na to, da dobimo v neposredni bližini kolodvora primeren prostor, tako da bodo zunanji tovariši lahko na potu skozi Jesenice pri svoji zadrugi ali društvu uredili potrebne intervencije in druge zadržne posle. Pisarna se otvori po obnih zbiorih imenovanih organizacij.

Dvanajsto vplačilo delnic Zanatske banke Kralj. Jugoslavije A. D. za tromesečje januar, februar, marec 1930

se mora izvršiti v mesecu
januarju. Podaljšanje je dovoljeno samo za 15 dni, to je do 15. februarja 1930.

Onim delničarjem, ki ne bodo pravočasno vplačali odpadajoči znesek (à Din 10 — za delnico), bo uprava delnice razveljavila v smislu čl. 12, bančnih pravil.

Vplačila se polagajo pri Zanatski banki Kraljevine Jugoslavije A. D. v Beogradu, Skopljanska ulica broj 7, ali pa pri glavni podružnici v Zagrebu, Ulica Baruna Jelačića broj 2, ter s čekom Poštne hranilnice, oziroma poštne nakaznico.

**Uprava Zanatske banke
Kraljevine Jugoslavije A. D.**

Zadruga krojačev in krojačic za sodni okraj Ribnica in Vel. Lašče je imela dne 12. januarja 1930 svojo prvo sejo načelstva v letu 1930. Te se je se je udeležil odbor polnoštevilno. Prečital se je spis Zbornice za TOI glede prekomernega števila vajencev, navzoči so vzeli ta dopis z zadovoljstvom na znanje, ter se je sklenilo, da ga zadruga strogo izvede, da se vsaj nekoliko zmanjša število brezposelnih in šušmarjev. Sestavili so se predlogi za zvezin obni zbor. Pozivljamo vse zadržne organizacije, da se zvezo in z zaupanjem oklenejo svoje zveze ter podpirajo naše obrtno glasilo »Obrtni Vestnik«, posebno ker je sedaj postalo tednik. Kajti le v združenju je moč in ako bomo stali tesno združeni moč ob možu, bomo tudi mnogo dosegli. — Zadržni pozdrav vsem obrtnim organizacijam.

I. Lenarčič, načelnik.

Razno.

Dogovor o premogovnih cenah. Iz Londona poročajo, da je bil med poljskimi in angleškimi lastniki premogovnikov sklenjen dogovor, da bodo zahtevali pri uvozu premoga v države na kontinentu samo zmerne cene. Upa se, da bodo pritegnili k temu dogovoru tudi renskovestfalski premogovni sindikat.

Mraz in viharji. Dočim je v zapadnih delih Severne Amerike nastopil velik mraz, spremljan z viharji in snežnimi zameti, je divjal prošli teden v Angliji tak vihar, da je dosegel hitrost 180 km na uro in da je podiral drevesa in hiše, v predmestju Londona pa celo neki cerkveni stolp.

Nazadovanje poročev v Italiji je vedno večje in mnogi italijanski listi že pišejo v številnem propadanju italijanskega naroda in o veliki nevarnosti za italijanske ekspanzijske narte.

Velika mednarodna razorožitvena konferenca se sestane prihodnje dni v Londonu, kjer se bo po otvoritvenem govoru angleškega kralja razpravljalo o razorožitvi osobito na morju.

20-letnica obstoja Avtomobilskega kluba v Sloveniji so praznovali te dni v Ljubljani in se je pri tej priliki ugotovilo, da ima sedanja sekcija A. K. Jugoslavije 202 člana in 213 avtomobilov z 8455 k. s., od teh 100 ameriških, 23 italijanskih in 34 avstrijskih znamk.

V Bolgariji še vedno ni miru, kakor kažejo zadnja poročila, po katerih je prišlo v Sofiji zopet do prelivanja in pobojev makedonstvujočih v neki javni kavarni.

Za razstavo jugoslovanske umetnosti v Londonu je prejelo vabilo 34 slovenskih slikarjev, kiparjev in grafikov.

Prosvetna društva po novem šolskem zakonu ne bodo prisiljena k ujedinenju, temveč za vsoporeditev akcije na polju narodne prosvete.

Nemški narod obsodil Hugenbergovo politiko. Kakor je bilo pričakovati, se je končal Hugenbergov plebiscit za sprejem zakona za osvoboditev nemškega ljudstva in proti ratifikaciji Youngove reparacijske pogodbe s popolnim fiaskom za pokrovitelje te akcije. Po prvih vesteh, ki so prihajale iz glasovališč, je bilo razvidno, da se je ogromna večina nemškega naroda vzdrla sploh glasovanja ter s tem obsodila katastrofalno politiko Hugenberga in njegovih tovarišev ter se izrekla za politiko sporazuma in izpolnjevanja reparacijskih obveznosti, kot posledice izgubljene vojne.

Dotok deviz od nemških reparacij. Nemčija je naši državi na račun reparacij od 1. septembra do konca novembra plačala preko 30 milijonov mark, od tega okrog 20 milijonov mark ali 270 milijonov Din v devizah. Ta dotok deviz je v znatni meri vplival na povečanje deviznih rezerv Narodne banke, stanje naših državnih financ pa se je s tem znatno poboljšalo.

Dobave.

Prodaja lesa. Pri Direkciji šum v Ljubljani se bo vršila licitacija glede prodaje lesa. Ponudbe je vložiti do 1. februarja t. l. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja starega papirja. Pri Središnjem stovarištu materiala v Batajnici se bo vršila dne 5. februarja t. l. ofertalna licitacija glede prodaje okoli 50.000 kg starega papirja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem stovarištu.)

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije v Celju se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornica za TOI v Ljubljani.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 22. februarja t. l. ponudbe glede dobave 300 m železnih cevi. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 23. januarja t. l. ponudbe glede dobave 500 kg mavca, 25 kg bele krede, 100 kg suhe barve, 150 steklenic sidola, 2000 m jeklenih vrvi, raznih časopisov in 1 centrifugalne sesalke; do 30. januarja t. l. pa glede dobave avto-platna in dežnih plaščev. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 31. januarja t. l. ponudbe glede dobave zimskih kožuhov in 150 komadov svedrov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 1. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za gornji ustroj (podložne plošče, vijaki z maticami, pričvrstilne plošče). — Dne 3. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave brusov in smirka. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornica za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 3. februarja t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave rezervnih avtomobilskih delov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) — Dne 4. februarja t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetskem slagalištu v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 10.000 kg čistega špirita. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem slagalištu.)

Dobave. Strojni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 24. januarja t. l. ponudbe glede dobave 670 komadov prašnic. — Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 24. januarja t. l. ponudbe glede dobave 750 komadov vijakov sistema »Etzel«. — Prometno-komercialni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 šob za helioforske svetilke in 600 komadov mrežic za helioforske svetilke. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Mjesni odbor bratinske blagajne v Brezi sprejema do 25. januarja t. l. ponudbe glede dobave 1 kremenske svetilke.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2508

Račun pri poštini hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij. Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje

Otvoritveno naznanilo.

Čast mi je naznaniti tako svojim poslovnim prijateljem kakor znancem ter cenjenemu občinstvu sploh, da sem ODPRL z današnjim dnevom

trgovino z železnino, na drobno in debelo pod tvrdko

JOS. ZALTA & CO.

v lastni hiši na Dunajski cesti 9.

Dolgoletna praksa v tej stroki, bogate izkušnje, izredna izbira blaga, bodisi kuhinjske posode, orodja za vsako obrt, železa za kovanje, stavbni material, cement, traverze itd. naj bo zagotovilo vsakemu, da bo vseskozi postrežen z največjo pažnjo in skrajno nizkimi cenami.

Kar navljudneje vabim vse, da si ogledate brez obveze bogato zalogo, ter se priporočam vdani

JOSIP ZALTA.

Ljubljana, dne 15. januarja 1930.

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije A. D.

Beograd, Skopljanska ulica 7

Glavna podružnica v Zagrebu, Baruna Jelačića 2.

Osnovni kapital Din 75,000.000—

Udeleževanje države v kapitalu Din 30,000.000—

Kreditira obrtnikom, sprejema vloge z in brez odpovedi po najugodnejših pogojih. — Vršiti vse ostale bančne posle.

Volneno sukno

od najnavadnejšega do najfinejšega; posebno velika izbira moškega blaga za obleke in površnike z vsemi dodatki vred: kamgarn in štrajhgarn — blago za častnike; sukno za uniforme železničarjev, poštarjev in uslužbencev finančne kontrole i. dr.; sukno za narodno nošo

Volneno predivo za trikotaže
Vsakovrstna volnena pokrivala
Volnene čepice à la Bérete v vseh barvah

MIRKO BOTHE
Zagreb, Trg Burze 1

skladišče veleindustrije volnenih proizvodov

Vlade Teokarović & Comp., Paraćin

Najmodernejša in največja jugosl. tekstilna tovarna, ki je bila ustanovljena leta 1920

Krojači dobe znaten popust

Prodajanje na malo in veliko po tovarniških cenah

Specialna tovarna strojev za obdelavo lesa
KLEIN & STIEFEL V FULDI

Zastopnik:

PETER ANGELO

Ljubljana, Gledališka ulica št. 4/I

Specijaliteta: mizarski in kolarski stroji, posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon

Dolgotrajen kredit brez menične podlage

Zahtevajte ponudbo ali brezplačni obisk zastopnika

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

L. Mikuš, tvornica

dežnikov

Ljubljana

Mestni trg 25

Ustanovljeno 1839

Skrbno izdelovanje!

Največji izbor!

Najnižje cene!

Probleme! Popravila!

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip
Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478

Naročajte in širite „Obrtni Vestnik“!

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam